

PVDA BUREN

Pleidooi Orgamebo

Raadsvergadering Gemeente Buren – dinsdag 13 maart 2018

Geachte voorzitter, collega raadsleden en aanwezigen,

Deze avond nemen wij een besluit over een bijzondere situatie. Voor ons ligt een verzoek om een verklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van Orgamebo B.V. Het college ziet hier mogelijkheden voor maat-werk op basis van het VAB-beleid. Uiteraard is het verkennen van mogelijkheden een belangrijke taak voor een college: kijken of ontwikkelingen mogelijk te maken zijn.

Geachte voorzitter,

De vraag is of voor de Raad nu duidelijk is welke vraag hedenavond eigenlijk voorligt? Het is voor de PvdA-fractie duidelijk dat alle ingrediënten voor de Wet van Murphy aanwezig zijn. U weet wel: *“Alles wat mis kan gaan, zal mis gaan.”* Zo is gedurende de hele aanloop sprake geweest van voortschrijdend inzicht. In mei lag een (ander) raadsvoorstel klaar inzake Orgamebo, in de gedachte dat de Gemeente Buren het bevoegd gezag was. Vervolgens bleek, dat de Provincie het bevoegd gezag was, iets dat de ODR had gemist. Hoewel we goed betaalde professionele adviseurs hebben ingeschakeld, onder andere onze eigen ODR en bureau Pouderoyen, blijkt in dit dossier dat dit op zowel proces als inhouds-niveau geen garanties biedt. Dit geeft al aan dat we met een complex dossier te maken hebben. Er is voor iedereen sprake geweest van rolonduidelijkheid.

Terug naar de rol van de Raad, Voorzitter. De Raad bepaalt ‘vooraf’ de kaders. In dit geval onder meer het (regionaal afgestemde) VAB-beleid. Binnen deze kaders heeft het College in principe mandaat om uitvoering te geven aan plannen. Als de kaders dreigen te worden overschreden, komt de Raad in beeld om zich uit te spreken over de wenselijkheid van een afwijking.

Voor Raadsleden is het eigenlijk ondoenlijk alle details te kennen, zeker in dit dossier. Net als het College moet de Raad bij dergelijke dossiers kunnen en durven vertrouwen op de professionals die de Gemeente van advies dienen. En uiteindelijk komt ons de taak toe, als gekozen volksvertegenwoordigers, om een afweging te maken tussen de belangen van de Gemeente, de ondernemer en de inwoners.

Meneer de Voorzitter,

Laat ik toewerken naar het oordeel van de PvdA-fractie over het voorliggende Raadsvoorstel. En laat ik daarbij nu al uitspreken dat, naar het oordeel van de PvdA-fractie vrij selectief gebruik is gemaakt van ons beleid. De Engelsen zouden zeggen: *“Cherry Picking”* maar dat is helaas niet helemaal hetzelfde als wat wij hier in de Betuwe bedoelen met *“Kersen Plukken.”*

Het Raadsvoorstel is gebaseerd op het uitgangspunt dat het College *“aanknopingspunten [ziet] om af te wijken [en] maatwerk te leveren”* en zo medewerking te verlenen op basis van het zogeheten VAB-beleid: de regionale afspraken over hoe om te gaan met Vrijkomende Agrarische Bebouwing. Hoewel het college van mening is dat de beoogde ontwikkeling past binnen de doelstellingen van het VAB-beleid, is het uiteindelijk oordeel aan de Raad: die moet beoordelen of dit vanuit ruimtelijk oogpunt wenselijk en aanvaardbaar is.

De VAB-regeling is bedoeld voor sanering: het doel is verpaupering en ongewenst gebruik van vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied (bij het staken van agrarische bedrijfsactiviteiten) tegen te gaan. Ook kunnen we nieuwe mogelijkheden bieden. Voordat ik u het oordeel van de PvdA-fractie over het Raadsvoorstel geef, lees ik graag enkele regels uit het pas vernieuwde VAB-beleidskader (2017) aan u voor:

- *“Met het beleidskader kunnen wel gewenste ruimtelijke bouw- en gebruiksmogelijkheden worden geboden op de vrijgekomen locaties.”*
- *Dat wil echter niet zeggen dat het buitengebied geschikt is voor alle soorten bedrijvigheid. Het gaat om bedrijvigheid die qua karakter en uitstraling in het buitengebied past. Grootschalige bedrijvigheid of bedrijvigheid die qua uitstraling niet in het buitengebied past, behoort zich op een bedrijventerrein te vestigen. Dat betekent dat aan hergebruik van de bedrijfsgebouwen een aantal voorwaarden wordt verbonden:*
- *de nieuwe functie mag geen grote verkeersaantrekkende werking hebben;*

“Enkele vormen van bedrijvigheid worden in het buitengebied sowieso niet toegestaan. Dit zijn:

- *bedrijven met een gemiddelde of hoge milieubelasting (3 en 4 volgens VNG-publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’), met uitzondering van bedrijven van categorie 3 die sterk aan de agrarische sector verwant zijn.”*

Mijnheer de voorzitter,

U heeft het goed gehoord: *“Bedrijven met een gemiddelde of hoge milieubelasting (3 en 4) worden in het buitengebied sowieso niet toegestaan”* zeker als daarbij sprake is *“van grote verkeersaantrekkende werking.”* Twee belangrijke voorwaarden uit het VAB-beleid en daarmee voor de beoordeling van het voorstel.

Laten we beginnen met de milieucategorie. In de VNG-brochure uit 2009 vallen mestverwerkers onder milieu-categorie 5.1. Deze VNG-richtlijn is onderdeel van ons VAB-beleid. De Raad heeft dit beleid nog maar een half jaar geleden vastgesteld. Mogen onze inwoners daar zekerheid aan ontnemen? De PvdA-fractie constateert ook dat geen enkele adviseur, ODR-N en Van Westreenen, ontkent dat voor wat betreft geur sprake is van milieu-categorie 5.1. Ook heeft niemand in al die honderden pagina's van dit dossier met zekerheid durven beweren dat de milieu-categorie zo laag kan worden dat deze past binnen ons VAB-beleid. En zelfs als iemand dat wel kan 'bewijzen' ...

... dan is voor iedereen duidelijk dat sprake is van een enorme intensivering van het verkeer: tenminste 8000 vrachtwagen-bewegingen per jaar. Ik durf hier te zeggen dat er in Buren enkele kleine industrieterreinen zijn die 8000 verkeersbewegingen per jaar niet eens halen. En denk een aan het onderhoud van de weg die al dit verkeer met zich meebrengt. Onderhoud waarvan we nu al weten dat de rekening over 15 jaar bij de gemeente en dus bij onze 26.000 inwoners ligt.

De PvdA denkt dat voor iedere inwoner die het VAB-beleidskader thuis met een kopje koffie leest het oordeel duidelijk is: het Raadsvoorstel is in strijd met het beleid.

Mijnheer de Voorzitter,

Dat is voor de PvdA-fractie een belangrijke constatering. Immers, hoe kunnen wij inwoners uitleggen dat wij streng handhaven als iemand zonder vergunning, dus illegaal iets bouwt? Of als een inwoner zijn carport 10 centimeter te ver op gemeentelijke grond heeft geplaatst? Tijdens de insprekavond werd dit ook nadrukkelijk benoemd, zo gaf een spreker het volgende voorbeeld:

- *“Wat ik niet kan begrijpen is dat wanneer je als burger een overtreding begaat of je bouwwerk ook maar een cm afwijkt van de tekeningen, je meteen een boete en een bouwstop opgelegd krijgt”* en
- *“De door de Raad gestelde kaders gelden toch in gelijke mate voor inwoners en ondernemers?”*

Als de regels de regels zijn, dan ook de Raad zich daar aan houden. Het oordeel van de PvdA-fractie over het voorliggende Raadsvoorstel is dan ook luid en duidelijk: NEE. De PvdA-fractie is van mening dat deze Raad een verkeerd signaal afgeeft als we besluiten de uitleg die het College aan de VAB-regeling geeft te volgen. We kunnen, gezien de omstandigheden, nog wel volgen waarom het college met een voorstel als dit komt, maar voor onze fractie geldt hier: *“beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.”*

De PvdA-fractie denkt ook dat anders de wal het schip zal keren: indien onze inwoners bedenkingen indienen, dan is de kans groot dat Gemeente Buren bij de Raad van State tekst en uitleg mag komen geven.

De PvdA-fractie is ook van oordeel dat indien we het VAB-beleid zo uitleggen als het College voorstelt, we een enorme precedent creëren. Dan komt de weg wijd open te liggen voor meer schappen over de dam. Dat kan een tweede mestverwerker zijn, die – wie zal het zeggen – misschien al illegaal is begonnen. Indien we zo met onze regels omgaan, dan ziet onze fractie niet in hoe je in andere gevallen de rug nog recht kunt houden.

Laat ik er heel duidelijk over zijn: dit oordeel van de PvdA-fractie gaat niet over Orgamebo. Het bedrijf zoals in de plannen is beschreven lijkt ons een moderne en levensvatbare onderneming. Naar het oordeel van de PvdA is dit bedrijf op deze locatie ruimtelijk niet inpasbaar op basis van het

vastgestelde VAB-beleid. Onze inwoners lezen en luisteren hier mee. De PvdA voelt weinig voor het moeten behandelen van bedenkingen op gronden die we nu zelf al kunnen voorspellen.

Meneer de voorzitter,

In mijn verhaal is het woord 'inwoner' nu al vaak genoemd, maar ik zal hier graag nog wat meer aandacht aan willen besteden. Laten we – zeker met 21 maart in aantocht – niet vergeten dat onze uit de hand gelopen hobby als Raadslid begint bij het vertrouwen dat kiezers in ons stellen. Dat vertrouwen moeten we waar maken. En dat begint bij de gestelde kaders: hiermee bieden we ondernemers en 'gewone' inwoners Rechtszekerheid en Rechtsgelijkheid.

In complexe dossiers is dit voor 21 amateur-bestuurders een hele kluif. In een gezonde democratische cultuur, mag af en toe sprake zijn van een frisse portie dualisme tussen Raad en College. Bij dit democratisch spel hoort soms de noodrem: de PvdA-fractie gaat daar vandaag met overtuiging aan hangen.

Mijnheer de voorzitter, collega Raadsleden en geachte aanwezigen

Deze avond nemen wij een besluit over een bijzonder situatie.

Een vraag als deze is een direct appèl op onze volksvertegenwoordigende rol: het stellen van kaders, in dit geval de interpretatie van het VAB-beleid, en het toetsen van de toepassing daarvan.

Bij ons besluit kan de volgende passage uit het advies van Van Westreenen de Raad wellicht behulpzaam zijn:

- *"In het gemeentelijk beleid zijn belemmeringen aanwezig voor de ontwikkeling van een agrarisch verwant bedrijf op het perceel Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath.*

Met andere woorden: de adviseur van de ondernemer realiseert zich dat binnen het staande beleid de gewenste ontwikkeling niet mogelijk is. Ook stelt de adviseur dat dit buiten de wijzigingsbevoegdheid van het College valt. In die gevallen is het laatste oordeel aan de Raad. De vraag is dan ook: blijft de Raad bij een eenduidige lezing van het eigen beleid, of volgen we het voorstel van het college, wijken we af en creëren we mogelijk een precedent?

Het lijkt mij uitstekend een 'vrije kwestie' waarbij ieder Raadslid zich de vraag mag stellen: hoe leg ik een inwoner uit waarom ik 'VOOR' of 'TEGEN' heb gestemd? Ik roep mijn collega's op: maak uw afweging en laat uw stem duidelijk horen!

Het oordeel van de PvdA-fractie mag inmiddels duidelijk zijn: wij zullen tegen het voorstel stemmen.

Arthur Warmer, Gemeenteraadslid PvdA Buren